

Op welke manier zijn ouders betrokken bij het leren van hun kinderen, bij het onderwijs dat de school hun kinderen biedt, bij hun eigen rol in dit belangrijke proces van ontwikkelen en groeien? Myrthe Meurders interviewde vier volwassenen die hun sporen inmiddels verdiend hebben. Vier kleine portretten.

Een olifant op de boerderij

Jacobine Geel, Dolf Jansen, Wob ten Hoeve en Jacqueline Zuidweg over school.

DOOR MYRTHE MEURDERS

Jacobine Geel

(1968) is theologe, presentatrice bij de NCRV, voorzitter van GGZ Nederland en moeder van Jacco.

'Jacco maakte zijn eerste toets toen hij vier jaar was. De kleuters moesten in de verzameling Dieren alleen de boerderijdieren aanwijzen. Nu was Jacco op die leeftijd erg wild van olifanten, dus wat hem betreft hoorde de olifant in elke deelverzameling van het dierenrijk thuis. Fout. Een grote teleurstelling voor hem en mij deed het bijna pijn.

'Inmiddels zit Jacco in groep 7 en we zijn zeker tevreden over de school. De sfeer is open gastvrij, en het interculturele karakter ervaren we als erg verrijkend. Achteraf had ik het ook erg waardevol gevonden als de basisschool vakdocenten had gehad voor zaken als bijvoorbeeld gym en muziek. Als een school bewust budget reserveert voor vakdocenten, laat ze zien dat ze belang hecht aan meer zaken dan alleen de kernvakken en toetsresultaten.

'We beginnen ons te oriënteren op vervolgonderwijs. Nu we ons eigen kind ook beter hebben leren kennen in een schoolse omgeving, merk ik dat ik het erg belangrijk vind dat de school kan omgaan met verschillen in de klas en voldoende aandacht besteedt aan individuele kinderen. Want het gaat er uiteindelijk om talent aan te boren in ieder kind. Ieder kind neemt kwaliteiten mee en een leraar moet zich daarvan blijvend bewust zijn, wat mij betreft. In Nederland vinden we het moeilijk om om te gaan met verschillen; we poetsen dat graag weg. Maar laten we het vooral allemaal doen: het optrekken van 'de onderkant', het laten excelleren van 'de bovenkant', maar zeker ook: proberen de grote groep, de middenmoot, ook te laten schitteren.

'Ouders kunnen zeker iets betekenen. Op de basisschool ben ik voorzitter van de ouderraad geworden. De ouderraad is wat mij betreft het cement tussen de verschillende

groepen; leerlingen, ouders, leraren. Als ouderraad kun je sfeerbepalend zijn, dat is belangrijk. Er zijn ook ouders die enkel in stand van kritiek staan; altijd maar moppen op het schoolplein maar niets doen. Daar heb ik niks mee.

‘Onze school heeft het keurmerk Ouderbetrokkenheid. Dat is een prikkel. Nu moeten we het nog waar blijven maken, bijvoorbeeld door als ouders voortdurend te blijven wijzen op het belang van goed omgaan met al die verschillende talenten. Niet alle leraren denken na over de soort omgeving die ze willen zijn voor de kinderen. Goed leiderschap is daarin cruciaal. Ik zou het geweldig vinden als we van de school een plek kunnen maken voor onze kinderen waar gestandaardiseerd is wat nodig is voor het borgen van kwaliteit, maar waar ze op een druiliger maandagochtend ook een olifant op de boerderij tegen kunnen komen.’

Dolf Jansen

(1963) is cabaretier, schrijver, radiomaker en marathonloper en vader van twee middelbare scholieren.

‘Ik heb ooit opgetreden voor docenten in een aula met een uitvallende geluidsinstallatie en een benefietvoorstelling gedaan voor een onderwijsproject in India. Op die podia voel ik me meer thuis dan in een klaslokaal vol

ouders, eerlijk gezegd. Maar ik realiseer me heel goed dat betrokkenheid van ouders van groot belang is en blijft. Je schuift je kind niet op twaalfjarige leeftijd de school binnen om vervolgens te verwachten dat er vijf of zes jaar later een goed gelukte volwassene vandaan komt.

‘Mijn kinderen zitten in 3 Atheneum en 5 Gymnasium, ze hebben geen moeite met leren. En ik probeer te doen wat ik kan, overhoren of culturele activiteiten bezoeken. Het lyceum waar ze op zitten onderneemt veel extra activiteiten op het gebied van cultuur en sport. Ik vind dat erg goed. Een middelbare school moet werken aan de ontwikkeling van interesses en bevoegdheden, aan iets van ‘persoonlijkheid’ wellicht. Ik vind dat nog meer van belang dan de kennis, de rijtjes, de naamvallen

‘Een docent heeft een gouden kans om een lange periode met kinderen, jongvolwassenen, door te brengen. Natuurlijk, je moet hun de dingen meegeven die voor het examen belangrijk zijn. Maar je moet hun ook zaken meegeven

waar ze echt de rest van hun leven wat mee kunnen. Laat leerlingen in vrijheid hun eigen plek vinden en ontdekken wat ze kunnen bijdragen aan hun directe omgeving. En ook aan de grote wereld. Help hen daarbij. Ik probeer dat ook als vader. Ik weet dat er bedreigingen zijn, van allerlei orde, maar ik maak me daar vaak niet te druk om. Ik probeer zelf zoveel mogelijk sociaal gedrag te vertonen, open te staan voor andere meningen en culturen, de dingen positief en betrokken te benaderen. Als die houding op mijn kinderen overslaat heb ik toch iets bereikt.'

Wob ten Hoeve

(1968), is sinds 2010 initiatiefnemer en mede-eigenaar van MagZine, de grootste digitale tijdschriftenkiosk in Nederland en België en vader van twee dochters.

'Tijdens de middelbare school was ik vooral bezig met hockey, dat vond ik veel leuker en interessanter dan leren. Maar sport en school waren twee totaal gescheiden werelden en op school werd er alleen gekeken naar de cijfers. En die waren niet altijd goed. Dan krijg je dat vingertje dat je de volgende keer wel moet opletten. 'Mijn ouders zeiden altijd 'Jij komt er wel'. Dat ze dat

vertrouwen in mij hadden heeft me zeker gevormd tot wie ik nu ben.'

'Mijn dochters zitten in groep vijf en zeven van het openbaar basisonderwijs. Ik ben als ouder zeker wel betrokken. Mijn oudste dochter heeft dyslexie en daardoor ook veel aandacht nodig. De samenwerking met school daarin gaat goed. En dat dat effect heeft is zeker. Onze dochter groeit van de juiste aandacht, dat zie je. Ik kan me wel voorstellen dat zo'n proces, om de begeleiding voor je kind optimaal te maken, niet voor iedere ouder even goed te volgen is. Er komt bijvoorbeeld best wat jargon bij kijken en voor ouders is dat geen alledaagse kost. Dat is school toch opeens een andere wereld.

'Onze school is druk bezig met het leggen van verbindingen met ouders. Vooral digitaal. Sociale media kunnen daarin zeker ondersteunen. Daar zouden scholen meer gebruik van kunnen maken. Sociale Media zijn een prima middel om bijvoorbeeld te communiceren met (nieuwe) ouders. Het kan bijdragen aan de openheid en transparantie van de school. Iets dat ouders in deze tijd toch verwachten, ook van een school. Ik zie wel dat scholen daar langzaam maar zeker in mee gaan, ze moeten ook wel natuurlijk. Sociale Media kennen natuurlijk ook gevaren. Je kunt openlijk in discussies belanden die je niet wilt. Daarom denk ik dat het belangrijk is Sociale Media te integreren in het onderwijs zodat het een onderdeel wordt van het gedrag van leraren, maar ook van leerlingen en ouders. Ouders hebben daarin natuurlijk sowieso een belangrijke rol. Je moet je kind begeleiden in het op een goede manier gebruik maken van internet. Met alle kansen en bedreigingen die het internet biedt. Scholen zouden daarin wel een voorlichtingsrol op zich kunnen nemen.

'School is voor mij uiteindelijk niks anders dan een middel om kinderen en jongvolwassenen verder te krijgen. Het is een stimulerende omgeving waarin je mag leren en die mede bepaalt of je later wel of niet gaat studeren. Maar je moet het toch vooral zelf maken. Als de leraren op school en je ouders je daarbij kunnen helpen, is dat de ideale wereld.'

Jacqueline Zuidweg

(1965) is sinds 1994 zelfstandig ondernemer, zakenvrouw van het jaar 2012, oprichter en CEO van Zuidweg & partners (schuldhulpverlening voor midden en kleinbedrijf) en moeder van twee dochters.

'Ik heb me altijd stierlijk verveeld op de basisschool. Hoe vaak ik wel niet de plantjes heb water gegeven omdat ik alweer klaar was met mijn werkjes... In eigen tempo leren vond ik daarom een voorwaarde bij de keuze voor een school voor onze kinderen. Na de basisschool vond ik de middelbare school geweldig. De school was behoorlijk

vrijdenkend, met gekke en jonge leraren kan ik me herinneren. De lerares Nederlands had bijvoorbeeld een verhouding met de rector en dat mocht ook iedereen weten.

'Mijn ouders waren weinig kritisch richting school. Zo was dat in die tijd. Maar ik geef de juf van mijn kinderen wel eens een mailtje terug als er een spelfout in haar briefje staat. Het contact met onze school is goed maar we moeten het nog steeds doen met een standaard verslagje over onze dochter waarin we haar niet altijd herkennen. Als ouder moet je alert zijn, de juf heeft niet overal tijd voor. Het is wat mij betreft de band met je kind die bepaalt of je ziet of het wel of niet goed gaat met je kind op school. Dat heeft niks met intelligentie of achtergrond van de ouders te maken. Het gaat om de interesse die je in je kind hebt en dat is het gesprek aangaat.

'Wat we op school niet of te weinig leren is ondernemerschap. Dat zou verankerd moeten worden in het onderwijs vind ik. Als ik daar vroeger op school iets over had meegekregen, dan had ik mijn neus minder vaak gestoten. En leren omgaan met geld bijvoorbeeld. Waarom bestaat er niet, net als een verkeers- en zwemdiploma, ook een gelddiploma? 'Ondernemen mag je leren', zeg ik altijd.

'Ik ben ook bestuurslid van de Stichting Jong Ondernemen. Voor het basisschoolproject 'Bizzworld' heb ik zelf

vier dagdelen voor de klas gestaan. Dat was zo gaaf! We bespraken onderwerpen als: hoe werkt een bank, wat zijn aandelen en hoe verdien je geld? Als er op school meer aandacht besteed zou worden aan samenwerking, iets creëren, persoonlijk leiderschap, dan zou dat nog goed zijn voor de economie ook.

Op het Gymnasium krijgt mijn dochter nu wel ondernemerschap. 'Mam, dat is zó saai', zegt ze. Dus ik ga me daar ook maar eens tegenaan bemoeien. Ook dat is betrokkenheid. Ik bied de school mijn expertise, het is dan natuurlijk vervolgens aan de school om daar wel of niet iets mee te doen.

'De grootste bedreiging voor het onderwijs die ik zie zijn de bezuinigingen. We moeten blijven innoveren en de kosten gaan nu eenmaal voor de baten uit. We leven in een poldermodel, maar als we weer voorop willen gaan lopen, ook met universiteiten, dan moeten we minder polderen. Ik zie daarin ook al goede dingen gebeuren hoor. Maar daar ligt voor het Nederlandse onderwijs volgens mij de grootste kans.' ●

► **Myrthe Meurders (1977) is consultant bij CPS Onderwijsontwikkeling & advies, expert Ouderbetrokkenheid 3.0 en moeder van Valdemar (8) en Leander (6). Voor meer informatie over het belang van ouderbetrokkenheid en hoe een effectieve samenwerking tussen school en ouders wordt vormgegeven, download het gratis E-book Ouderbetrokkenheid 3.0 op www.cps.nl/ouderbetrokkenheid**

Een recente NWO-studie van onderwijsonderzoeker Eddie Denessen (Radboud Universiteit Nijmegen) en zijn team (oktober 2013) concludeert dat ouderbetrokkenheid thuis het sterkste positieve effect geeft op de prestaties. De onderzoekers bestudeerden 165 onderzoekspublicaties op het gebied van ouderbetrokkenheid. De onderzoeken keken naar prestaties, motivatie, het welbevinden en de zelfwaardering van leerlingen van verschillende leeftijden. 'Als ouders betrokken zijn bij de school heeft dat een positief effect op al deze zaken,' zegt Denessen. 'En vooral als ze thuis aandacht geven aan het leren van hun kind, dan heeft dat de meeste positieve invloed. Dat geldt voor alle leeftijds-categorieën.'